

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 април 2019 г.

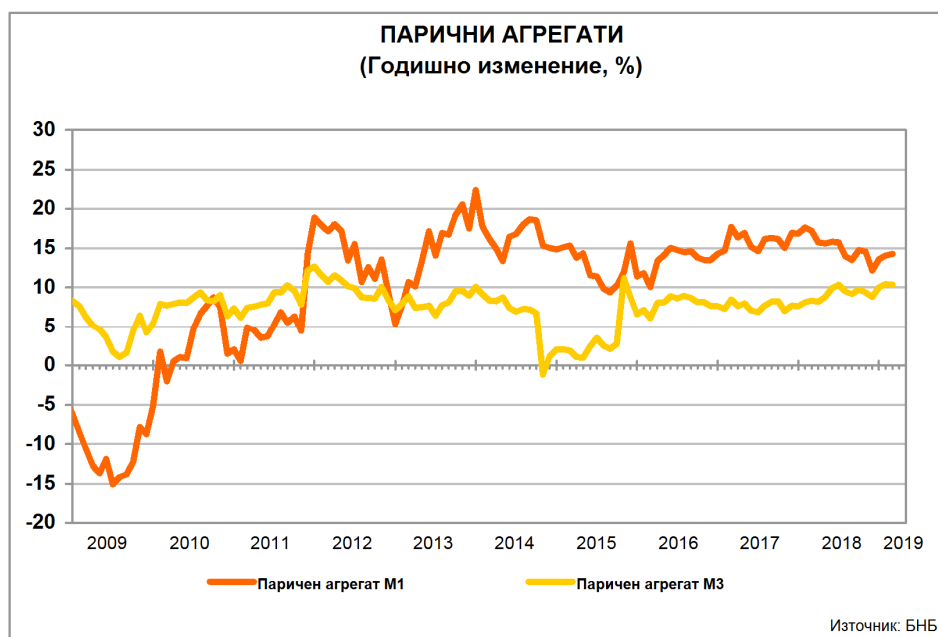
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Март 2019 г.

През март 2019 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 10.4% като годишното нарастване остава без промяна спрямо това за февруари 2019 година. В края на март 2019 г. *широките пари* са 95.039 млрд. лв. (82.2% от БВП³) при 94.614 млрд. лв. към февруари 2019 г. (81.8% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през март 2019 г. с 14.3% на годишна база (14.1% годишен ръст през февруари 2019 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*.

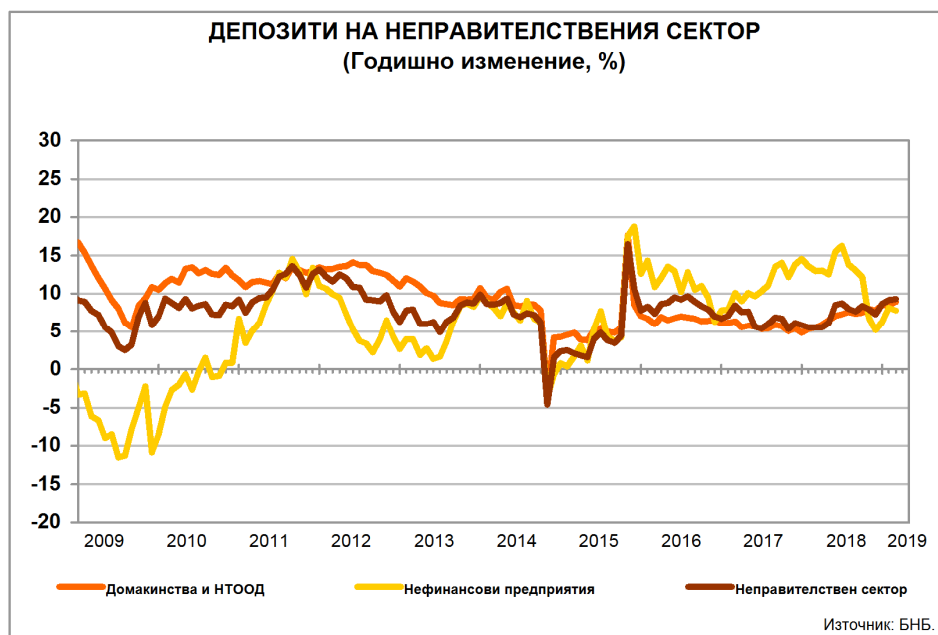
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2019 г. в размер на 115.646 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

В края на март 2019 г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 79.096 млрд. лв. (68.4% от БВП), като годишното им увеличение е 9.3% (9.1% годишно повишение през февруари 2019 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 23.365 млрд. лв. (20.2% от БВП) в края на март 2019 година. В сравнение със същия месец на 2018 г. те се увеличават със 7.8% (8.1% годишно повишение през февруари 2019 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 26.8% на годишна база през март 2019 година (29.6% годишно повишение през февруари 2019 г.) и в края на месеца достигат 3.363 млрд. лв. (2.9% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 52.368 млрд. лв. (45.3% от БВП) в края на март 2019 година. Те се увеличават с 8.9% спрямо същия месец на 2018 г. (8.5% годишно нарастване през февруари 2019 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 58.690 млрд. лв. в края на март 2019 година. Те се увеличават с 10.4% спрямо същия месец на 2018 г. (10.3% годишно повишение през февруари 2019 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 58.278 млрд. лв. и нараства спрямо март 2018 г. с 6.5% (7.7% годишно увеличение през февруари 2019 година). През март 2019 г. вземанията от неправителствения сектор⁷ се увеличават с 8.5%, като достигат 59.625 млрд. лв. (9.3% годишно увеличение през февруари 2019 година).

В края на март 2019 г. кредитите за неправителствения сектор са 58.062 млрд. лв. (50.2% от БВП) при 57.935 млрд. лв. към февруари 2019 г. (50.1% от БВП). През март 2019 г. те се увеличават на годишна база със 7.8% (8.7% годишно повишение през февруари 2019 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 374.7 млн. лева. На годишна база

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

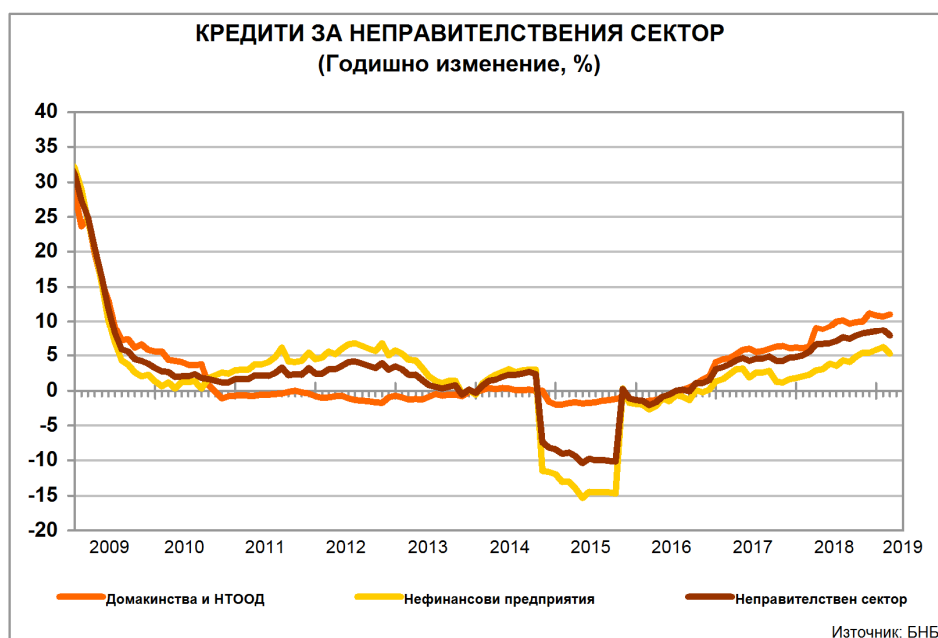
⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁸ от *Други ПФИ* са 377 млн. лв. (в т. ч. 88.7 млн. лв. през март 2019 година), а обратно изкупените кредити – 2.3 млн. лв. (през март 2019 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 5.3% на годишна база през март 2019 г. (6.2% годишно повишение през февруари 2019 г.) и в края на месеца достигат 33.117 млрд. лв. (28.6% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 22.168 млрд. лв. (19.2% от БВП) в края на март 2019 година. Спрямо същия месец на 2018 г. те се увеличават с 11% (10.7% годишно повишение през февруари 2019 година). В края на март 2019 г. *жилищните кредити* са 10.763 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 11.5% (11.3% годишно увеличение през февруари 2019 година). *Потребителските кредити* възлизат на 9.334 млрд. лв. и се увеличават със 17.9% спрямо март 2018 г. (17.7% годишно повишение през февруари 2019 година). На годишна база *другите кредити*⁹ намаляват с 33.2% (32.3% годишно понижение през февруари 2019 г.), като достигат 741.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 2.777 млрд. лв. (2.4% от БВП) в края на март 2019 година. В сравнение с март 2018 г. те се увеличават с 14.7% (25.7% годишно повишение през февруари 2019 година).

Графика 3

⁸ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

⁹ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹⁰ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹¹ или са необслужвани¹². Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 57.467 млрд. лв. в края на отчетния месец при 57.325 млрд. лв. в края на февруари 2019 година, като нарастват с 10.7% в сравнение с март 2018 г. (9.9% годишно повишение през февруари 2019 година). През март 2019 г. чуждестранните активи се увеличават с 10.5% (9.6% годишен ръст през февруари 2019 г.), като достигат 67.244 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.777 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 9.4% (7.9% годишно повишение през февруари 2019 година).

¹⁰ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹¹ Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹² Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2016	2017	2018	Февруари 2019	Март 2019	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	10.4	95,039	10.4
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	13.5	16.9	12.2	14.1	55,015	14.3
1.1. Пари извън ПФИ	12.2	10.9	10.0	10.9	15,388	10.5
1.2. Овърнайт депозити	14.2	19.6	13.1	15.3	39,628	15.8
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.0	-1.9	4.7	6.1	40,024	5.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.9	-1.9	5.5	7.0	28,419	6.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4.7	-2.0	2.7	3.9	11,605	3.9
3. МЗ - М2(=3.1.)	30.9	-21.6	-99.3	-99.2	0	-100.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репосделки)	30.9	-21.6	-99.3	-99.2	0	-100.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	9.9	57,467	10.7
1.1. Чуждестранни активи	17.5	2.7	8.3	9.6	67,244	10.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-2.5	-3.9	7.8	7.9	9,777	9.4
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	-3.6	8.0	7.8	10.3	58,690	10.4
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	-4.2	6.7	7.5	7.7	58,278	6.5
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-129.8	149.4	-212.1	-142.2	-1,347	-538.2
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.8	4.5	8.9	9.3	59,625	8.5
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	23.4	46.9	17.7	133.9	412	126.2
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.0	6.2	7.3	9.1	79,096	9.3
1. Нефинансови предприятия	6.3	13.8	5.2	8.1	23,365	7.8
2. Финансови предприятия	18.1	-26.9	16.9	29.6	3,363	26.8
3. Домакинства и НТООД	6.6	5.4	7.7	8.5	52,368	8.9
КРЕДИТИ (=1+2+3)	1.5	4.7	8.4	8.7	58,062	7.8
1. Нефинансови предприятия	0.1	1.6	5.4	6.2	33,117	5.3
2. Финансови предприятия⁵	27.1	51.8	23.7	25.7	2,777	14.7
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.0	6.0	11.2	10.7	22,168	11.0
3.1. Овърдрафт	-8.7	-5.3	2.2	2.9	1,329	3.0
3.2. Жилищни кредити	1.8	7.4	11.4	11.3	10,763	11.5
3.3. Потребителски кредити	0.7	5.8	17.7	17.7	9,334	17.9
3.4. Други кредити	40.1	11.2	-24.3	-32.3	741	-33.2

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2016	2017	2018	Февруари 2019	Март 2019
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.6	7.7	8.8	10.4	10.4
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.6	8.7	6.8	7.8	8.0
1.1. Пари извън ПФИ	1.9	1.7	1.6	1.8	1.7
1.2. Овърнайт депозити	4.7	6.9	5.1	6.1	6.3
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	1.0	-0.9	2.1	2.7	2.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.3	-0.6	1.7	2.2	2.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.7	-0.3	0.4	0.5	0.5
3. М3 - М2(=3.1.)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	22.3	4.0	8.4	9.9	10.7
1.1. Чуждестранни активи	21.7	3.3	9.7	11.3	12.3
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.6	-0.7	1.4	1.3	1.6
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	-4.2	6.7	7.5	7.7	6.5
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-5.9	2.1	-1.4	-1.7	-2.1
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	1.7	4.6	8.9	9.4	8.5
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	1.4	4.7	8.1	8.6	7.7
а) Нефинансови предприятия	0.1	1.0	3.1	3.6	3.0
б) Финансови предприятия ³	0.6	1.5	1.0	1.1	0.7
в) Домакинства и НТООД	0.7	2.2	4.0	4.0	4.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.